

K utajeným pokladům Katolické teologické fakulty patří tzv. Cibulkův archiv, rozsáhlá sbírka skleněných diapositivů, kterou dnes spravuje Ústav dějin křesťanského umění. Promítání „světelných obrazů“ se stalo běžným doplňkem univerzitní výuky i popularizačních přednášek již na sklonku 19. století a do této doby také spadají počátky souboru, který vznikal především pro potřeby přednášejících. K podstatnému rozšíření kolekce diapositivů došlo ve dvacátých a třicátých letech dvacátého věku zásluhou kněze, historika umění a univerzitního učitele Josefa Cibulky (1886–1968). Cibulka se sám živě zajímal o fotografické a reprodukční techniky. Diapositivy začal shromažďovat v souvislosti se svým připravovaným nástupem na bratislavskou univerzitu, k němuž nakonec nedošlo. Po druhé světové válce byla fakultní sbírka „světelných obrazů“ obohacena o snímky z majetku německých vysokých škol, ovšem technický vývoj vzápětí učinil ze skleněných diapositivů beznadějný anachronismus.

Sbírka obsahuje tisíce vesměs profesionálně zhotovených transparentních snímků, zakupovaných po celých tematických souborech od renomovaných evropských firem. Půvab a také pramenná hodnota diapositivů spočívá v tom, že zejména stavební památky, ale i sochy a obrazy na nich vidíme tak, jak vypadaly před více než stoletím. Tedy předtím, než jejich podobu změnila restaurační zásahy či zub času. Technicky dokonalé černobílé fotografie ale uchovávají i vzpomínku na díla, jež už dnes fyzicky neexistují. Vzácný soubor v současné době prochází novou inventarizací a všechny diapositivы se digitalizují. Fakulta ve spolupráci s Ústřední knihovnou Univerzity Karlovy připravuje postupné zveřejnění celé sbírky. Protože na fotografie se nevztahují autorská či reprodukční práva, mohla by být diatéka v budoucnu využitelná nejen ke studiu, ale i jako zdroj obrazové dokumentace pro publikační účely.

Vít Vlnas

Praha, Ostruhová ulice č. p. 233,
Dům u dvou slunců

Praha, Husova ul. č. p. 229

Křížovnické nám., 19. stol.,
foto Josef Pfeiffer

Mariánská Týnice

Kuks, r. 1718, M. Braun, socha Víry

neznámý pohled

Praha, Vyšehrad, Táborská brána

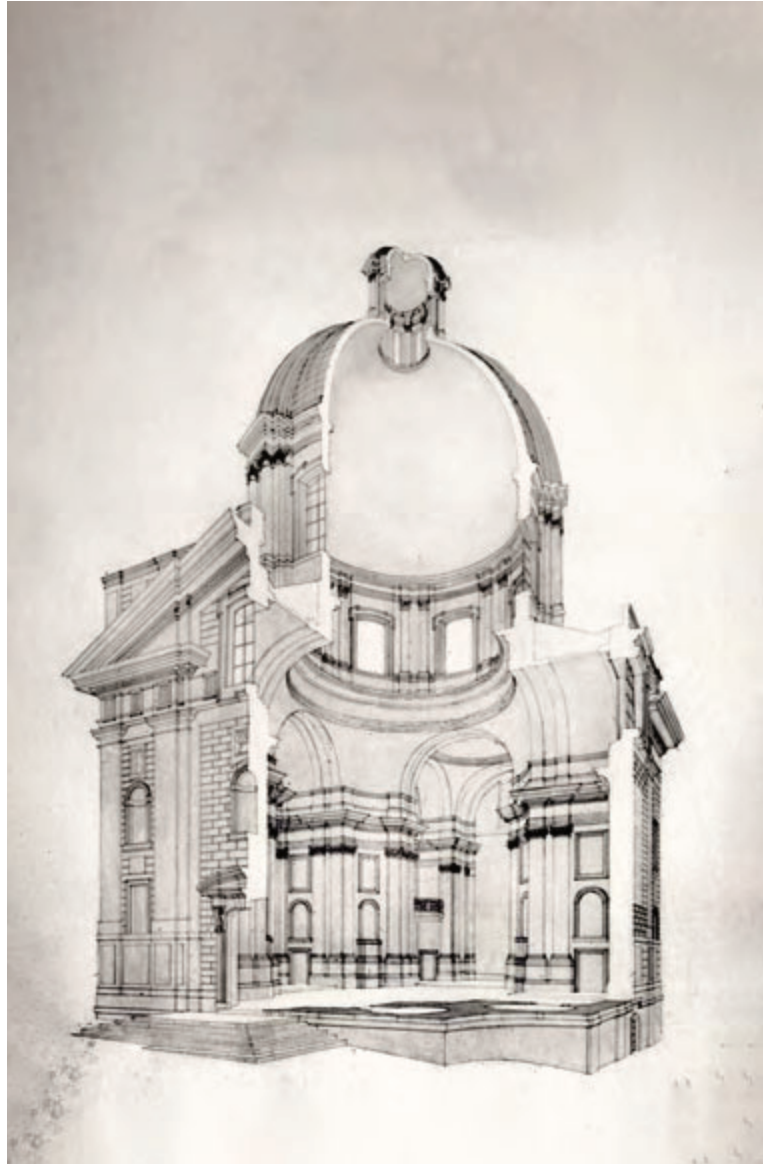

Karlštejn, kaple sv. Kříže, sv. Vojtěch,
kresba štětcem na omítce

M. Aleš, Maryla

Praha, kostel sv. Františka z Assisi, řez

M. Aleš, Saně nám jedou šejdrem,
ze Špalíčku, r. 1893

M. Aleš